

úmluvou ze dne 1. dubna 1921 uznala žalovaná firma vlastnictví žalobkyně ke kusům doskinu, které jí firma K. a A. dala ku barvení a k apretuře a se zavázala proti zaplacení 10.000 Kč po případě u 10 kusů proti zaplacení mzdy za barvení látku žalobkyni vydati, že tímto způsobem (§ 428 obč. zák.), ježto firma K. a A. s tímto ujednáním souhlasila, přešlo vlastnictví k oněm látkám na žalobkyni a že následkem přechodu vlastnictví na žalující firmu nemůže žalovaná vykonávati zadržovací právo, které jí pro pohledávku z obchodního spojení proti firmě K. a A. příslušelo. Za druhé uznal odvolací soud, jak shora uvedeno, proto, že onou úmluvou ze dne 1. dubna 1921 vzdala se žalovaná firma zadržovacího práva ohledně kusů látky, které měla žalobkyni dle úmluvy vydati a že přijala poukaz se strany firmy K. a A., v oné úmluvě obsažený, aby žalobkyni doskin u ní se nalézající a od jmenované firmy koupený vydala (§ 1400 obč. zák.). Co se týče onoho prvního důvodu, na základě něhož byla žalovaná k vydání látky odsouzena, nelze s odvolacím soudem souhlasiti v tom, že změnou vlastnictví zadržovací právo žalované k látkám zaniklo. Přechodem vlastnictví k věcem, na které již zadržovacího práva dle čl. 313 obch. zák. bylo nabyto, zůstává toto právo nedotčeno. To plyne ze zásady §u 442 obč. zák., že nikdo nemůže na druhého více práva přenést, nežli sám má. Proto, pakliže i úmluvou ze dne 1. dubna 1921 vlastnictví k látkám přešlo z firmy K. a A. na žalobkyni, jak za to mají nižší stolice, zadržovací právo žalované, tehdy již existující, nepominulo a dotyčná změna ve vlastnictví by výkonu zadržovacího práva se strany žalované nepřekážela. Opačný názor odvolacího soudu je v tomto bodu mylným. Avšak přisvědčiti jest odvolacímu soudu k onomu druhému shora uvedenému důvodu, pro který zadržovací právo žalované nebylo přiznáno a ona odsouzena k vydání zboží.

Čís. 2458.

Zboží jest dodáno (čl. 349 obch. zák.), jakmile kupující nabyt nad ním dispozice neb aspoň možnosti dispozice. Místem dodání jest závod prodatelův, zmocnil-li kupitel zasílatele, by dopravu odtamtud provedl.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1923, Rv I 1157/22.)

Žalující tuzemská firma objednala od žalované firmy lahve a přikázala zasílateli Sch., by obstaral dopravu z továrny žalované v Duchcově do Itálie. Poslední zásilka byla vypravěna z továrny v Duchcově dne 13. dubna 1921. Tvrdíc, že dodávka byla vadnou, domáhala se žalobkyně žalobou, zadanou dne 29. listopadu 1921 náhrady škody. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, ježto byla podána po šestiměsíční lhůtě čl. 349 obch. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, opírající se o důvody čís. 2, 3, 4 §u 503 c. ř. s., není opodstatněno. Těžiště jeho vývodu arci spočívá na tom, zda odvolací soud

nepochybil v právním posuzování sporné věci uznáv, že žaloba je promlčena, a čítav šestiměsíční lhůtu čl. 349 obch. zák. ode dne, kdy zboží bylo vypraveno z Duchcova. Žalobkyně buduje na tom, že továrna žalované v Duchcově nemá býti považována za místo plnění, jelikož vyplývá prý z jejího dopisu ze dne 24. listopadu 1920 (jmenovitě), že zboží bylo určeno pro Itálii, že mělo tam býti vypraveno, a že nebylo ujednáno nějaké místo určité jako místo plnění. Ale nehledíc k tomu, otázka místa plnění je úplně nerozhodnou pro posouzení, zda je žalobní nárok promlčen, poněvadž promlčecí lhůtu sluší počítati ode dne dodání zboží, což prý znamená, že teprve od času, kdy zboží došlo na místo určení a příjemce měl možnost jím disponovati a si je prohlédnouti. Právní zásady tyto nejsou v podstatě nesprávnny. Dodání (»Ablieferung« čl. 349 obch. zák.) nelze stotožňovati ani s plněním (»Erfüllung«) ani s odevzdáním (tradicí). Zboží je dodáno kupujícímu, když nabyt nad ním dispoice, nebo když mu aspoň dána byla možnost se zbožím disponovati a je dle čl. 347 obch. zák. bez odkladu po dodání zkoumati. Pro otázku promlčení žaloby dle čl. 349 obch. zák. není rozhodujícím místo a čas plnění. Otázka tato není úplně rozjasněna ani v odvolacím rozsudku ani v dovolacím sdělení. Z obou jich plyne, že považují místo plnění za totožné s místem dodání. Ale přece odvolací soud podle svých zjištění správně určil místo dodání, (arci místem plnění je nazvav), že totiž tímto místem byla továrna žalované v Duchcově, ze které »dodávka diti se měla,« poněvadž žalobkyně zmocnila firmu Sch., aby provedla z toho místa výpravu zboží, poněvadž přikázala žalované, aby se řídila poukazy jí zmocněné firmy, poněvadž i žalovaná zboží této firmě tam také odevzdala, a poněvadž žalobkyně vubec nikde neuvedla jiného místa dodání. Tím okamžikem, kdy zboží bylo v továrně žalované v Duchcově zmocněnou firmou Sch. převzato, nabyla nad ním žalobkyně dispoice, a žalovaná takto dispoici ztratila, a nejen že žalobkyně dispoice nad sporným zbožím nabyla, ona jím také dle zjištění odvolacího soudu disponovala, poněvadž podle zjištění žalované přikázala, by se řídila dle poukazu zmocněné firmy zasilatelské, která jí, žalované, dá potřebné instrukce zasilací a odevzdá nutné listiny dopravní. Že by se něco stavělo žalobkyni do cesty, aby nemohla zboží dle čl. 347 obch. zák. v továrně žalované v Duchcově při jeho dodání prozkoumati, nebylo ani tvrzeno, ani dokázáno. Odvolací soud správně vyslovil, že nelze použití v tomto případě čl. 344 a 345 obch. zák., poněvadž místem dodání byla továrna žalované v Duchcově, kde zboží převzal a jím dále jménem žalobkyně disponoval její zmocněnec firma Sch.

Čís. 2459.

Koupil-li zmocněnec kupitelův zboží, jež viděl, avšak neprohlédl, neručí prodatel ani za vadu zjevnou.

Kupitel nese nebezpečí zkázy zboží ode dne, kdy měl zboží odebrati, třebaž nebyl prodatelem o odebrání upomenut.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1923, Rv I 1182/22.)

Žalovaný koupil od žalobce tuřín a měl jej odebrati dle úmluvy dne 2. ledna 1920, neodebral ho však tohoto dne. V době prodeje byl tuřín